

SAKARYA
ÜNİVERSİTESİ
TÜRKMER

2025 / Haziran Ayı Türk Dünyası Gündemi

 turkmer.sakarya.edu.tr

Türk Devletleri Teşkilatı - Azerbaycan - Kazakistan - Özbekistan -
Kırgızistan - KKTC - Macaristan - Türkmenistan

Azerbaycan Cumhuriyeti

Haziran Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Rusya Dışışleri Bakanlığı: Karabağ Azerbaycan toprağıdır

Rusya Dışışleri Bakanlığı Sözcüsü Maria Zaharova 10 Haziran'da basına yaptığı açıklamada, Rusya Devlet Başkanı Yardımcısı Vladimir Medinski'nin Karabağ'daki durumun tarihi, sosyal ve kültürel boyutlarına değinmesine ve «tartışmalı toprak» söylemine rağmen, Rusya'nın Karabağ'ı Azerbaycan toprağı olarak tanıdığını belirtti.

Zaharova, Rusya'nın resmi duruşunun değışmediğini vurguladı.

Azerbaycan İlk Kez Bm'nin Çevre Programının Başkanlığına Seçildi

Azerbaycan Dışişleri Bakanlığı 25 Haziran'da yaptığı açıklamada, Birleşmiş Milletler'in (BM) Çevre Programının (UNEP) Daimi Temsilciler Komitesi (CPR) çerçevesinde Azerbaycan'ın ilk kez UNEP CPR Bürosunun başkanı görevine seçildiğini açıkladı.

Azerbaycan'ın CPR Bürosu Başkanlığı 2025-2027 yıllarını kapsayacak.

Azerbaycan başkanlığını Kenya Büyükelçisi ve UNEP daimi temsilcisi Sultan Hacıyev temsil edecek.

Azerbaycan'da Silahlı Kuvvetler Günü Dolayısıyla Geçit Töreni Yapıldı

Azerbaycan Silahlı Kuvvetler Günü ve ordunun 107. kuruluş yıl dönümü dolayısıyla 26 Haziran'da başkent Bakü'de geçit töreni düzenlendi. Törene Cumhurbaşkanı İlham Aliyev'de katıldı.

Başkent Bakü'nün yanı sıra Gence, Hankendi ve Şuşa şehirlerinde de Silahlı Kuvvetler Günü dolayısıyla geçit törenleri yapıldı.

Rus ordusunda görev yapan Azerbaycanlı subayların katkılarıyla temelleri atılan ordu, Osmanlı Devleti'nin yardıma gönderdiği Kafkas İslam Ordusu ile Bakü'yü Ermeni ve Bolşevik çetelerinin işgalinden kurtarmıştı.

Yekaterinburg Olayları

27 Haziran'da Rusya'nın Yekaterinburg kentinde, geçmişe ait bir cinayet soruşturması kapsamında yaklaşık 50 Azerbaycan kökenli kişi gözaltına alındı. Operasyon kapsamında gözaltına alınan Ziyaddin ve Huseyn Safarov kardeşler, kısa süre içinde hayatını kaybetti. Rus yetkililer ölümleri doğal nedenlerle açıklarken, Azerbaycan ise otopsi raporunda darp izleri ve iç kanama bulgularına rastlandığını duyurdu. Olay, kamuoyunda ve Azerbaycan makamlarında tepkiyle karşılandı.

28 Haziran'da, Azerbaycan Dışişleri Bakanlığı, Rus Büyükelçiyi bakanlığa çağırarak resmî protesto notası verdi.

Bakü'de "Sputnik Baskını" Gerçekleştirildi

30 Haziran'da Azerbaycan polisi, Bakü'deki Sputnik Azerbaycan ofisine baskın düzenleyerek Genel Yayın Yönetmeni Yevgeny Belousov ve Yönetici Direktör Igor Kartavykh dahil 7 kişiyi gözaltına aldı. Suçlamalar arasında kara para aklama, yasadışı mali faaliyet ve Rus Federal Güvenlik Serisiyle doğrudan bağlantı yer aldı.

Belousov ve Kartavykh hakkında 4 ay tutukluluk kararı verildi. Aynı gün 8 Rus vatandaşı, mafya kurmak, kara para aklamak ve daha farklı suçlamalarıyla gözaltına alındı.

Rusya, bu adımı “siyasi misilleme” olarak nitelendirerek Azerbaycan’a resmî protesto notası verdi. Olay, Rusya tarafından Yekaterinburg’daki Azerbaycanlılara yönelik operasyonlara karşılık olarak değerlendirildi.

Kazakistan Cumhuriyeti

Haziran Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Kazakistan'a BM Yeşil İklim Fonu'ndan 280 Milyon Dolarlık Destek

5 Haziran tarihinde yayınlanan habere göre; Kazakistan, iklim değişikliğiyle mücadele kapsamında Birleşmiş Milletler (BM) Yeşil İklim Fonu'ndan 280 milyon dolar finansman almaya hazırlanıyor.

Ekoloji ve Doğal Kaynaklar Bakanı Yerlan Nıssanbayev, fonun yenilenebilir enerji, düşük karbonlu teknolojiler ve elektrikli araçların geliştirilmesi için kullanılacağını belirtti. Toplam bütçesi 1 milyar doları aşan ve 7 projeden oluşan ülke programı çerçevesinde, 630 milyon doların da fon tarafından karşılanması planlanmaktadır. Program, sera gazı azaltımı, kırsal su altyapısı, hayvancılıkta modernizasyon ve yeşil finansmanı kapsamaktadır.

Kazakistan ile AB Arasındaki Ticari Ortaklık Genişliyor

Kazakistan ile Avrupa Birliği (AB), 10 Haziran tarihinde düzenlenen Kazakistan-AB İş Birliği Komitesi toplantısında, ticari ortaklıklarını genişletme kararı aldı. Toplantıda; kaynak dışı ihracatın artırılması, yeşil ekonomide iş birliğinin gclendirilmesi, dijital ticaret gibi başlıklar ele alındı.

Ayrıca toplantıda Kazakistan'ın e-ticaret hacminin 3,2 trilyon tengeyi (yaklaşık 6,3 milyar dolar) aştığı belirtildi. 2005'ten bu yana ise AB'nin Kazakistan'daki toplam yatırım hacminin 200 milyar doları geçtiği ifade edildi.

Kazakistan'dan Uluslararası Rus Dili Örgütü Girişimi

Rusya'nın Astana Büyükelçisi Aleksey Borodavkin, 11 Haziran tarihinde Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev'in Rus dili için uluslararası bir örgüt kurma girişiminin hayata geçirildiğini açıkladı. Astana'da Rusya Günü kapsamında düzenlenen resepsiyonda konuşan Borodavkin, Kazakistan'daki Rusçaya gösterilen saygıya vurgu yaparak, ülkede 3.801 Rusça eğitim veren okul bulunduğunu ve Kazakistanlı gençlerin Rus üniversitelerinde eğitim imkanlarının arttığını belirtti.

TÜRKPA 14. Genel Kurul Toplantısı Kazakistan'da Yapıldı

12 Haziran tarihinde yayınlanan habere göre; Türk Devletleri Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) 14. Genel Kurul Toplantısı, Kazakistan'ın başkenti Astana'da gerçekleştirildi. Astana'da düzenlenen “Türk Devri: Parlamenter Diplomasinin Rolü” temalı toplantıya, Kazakistan Parlamentosu Meclis Başkanı Yerlan Koşanov'un ev sahipliğinde üst düzey katılım sağlandı. Toplantıya TBMM Başkanı Numan Kurtulmuş'un yanı sıra, Azerbaycan, Kırgızistan, Özbekistan, KKTC meclis başkanları ile TÜRKPA Genel Sekreteri Mehmet Süreyya Er katıldı. Koşanov, TÜRKPA dönem başkanlığının Azerbaycan'dan Kazakistan'a geçtiğini duyurarak, teşkilatın Türk devletleri arasındaki mevzuat uyumu için önemli bir platform haline geldiğini vurguladı.

TÜRKPA: Türk dili konuşan ülkelerin parlamentoları arasında iş birliğini geliştirmek amacıyla 2008 yılında kurulan uluslararası bir örgüttür.

Astana'da 2. Çin-Orta Asya Zirvesi Gerçekleştirildi

17 Haziran'da Astana'da, 2. Çin-Orta Asya Zirvesi devlet başkanlarının katılımıyla düzenlendi. Bağımsızlık Sarayı'nda gerçekleşen zirvede, Çin Devlet Başkanı Şi Cinping ile Kırgızistan, Özbekistan, Türkmenistan ve Tacikistan cumhurbaşkanları yer aldı.

Çin'den Avrupa'ya yapılan kara taşımacılığının %85'inin Kazakistan üzerinden gerçekleştiğini hatırlatan Tokayev, Kurık Limanı'nda ortak kargo terminali inşasının değerlendirilmesi gerektiğine vurguda bulundu. Zirve sonunda ise taraflar, "Ebedi İyi Komşuluk, Dostluk ve İş Birliği Anlaşmasını" imzaladı.

3. İpek Yolu Uluslararası İletişim Forumu

23 Haziran tarihinde başkent Astana'da, Çin-Orta Asya İş Birliği Kalkınma Forumu ile eş zamanlı olarak 3. İpek Yolu Uluslararası İletişim Forumu gerçekleştirildi. Etkinliğe, Çin ve Orta Asya'dan gelen yaklaşık 240 medya temsilcisi, düşünce kuruluşu üyesi, kültür kurumu yetkilisi ve iş dünyası temsilcisi katılım sağladı.

Forum kapsamında, İpek Yolu iş birliğinin derinleştirilmesi, bölgesel kalkınma ve çok yönlü iletişim stratejileri üzerine kapsamlı istişarelerde bulunuldu.

Kazakistan ve Rusya Dışışleri Bakanları Bir Araya Geldi

29 Haziran tarihinde Kazakistan Dışışleri Bakanı Murat Nurtleu ile Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov, Kırgızistan'ın Çolpon-Ata kentinde yapılacak Kolektif Güvenlik Antlaşması Örgütü (KGAÖ) Dışışleri Bakanları Konseyi toplantısı öncesi bir araya geldi.

Görüşmede, Kazak-Rus ilişkilerinin mevcut durumu ve siyasi, ekonomik, enerji, transit ve taşımacılık alanlarındaki iş birliği fırsatları ele alındı. Taraflar ayrıca uluslararası ve bölgesel örgütler çerçevesindeki iş birliğini değerlendirdi.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti (KKTC)

Haziran Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Sağduyu Mutabakatı

3 Haziran'da Cumhurbaşkanı Ersin Tatar, Ulusal Birlik Partisi (UBP), Demokrat Parti (DP) ve Yeniden Doğuş Partisi'nin (YDP) kendisini ikinci dönem için ortak aday olarak açıkladığı “Sağduyu Mutabakatı” etkinliğine katıldı.

Lefkoşa'daki buluşmada Tatar, egemenlik, devlet ve Türkiye vurgusu yaparak birlik çağrısında bulundu. UBP Genel Sekreteri Hasipoğlu, DP Lideri Ataoğlu ve YDP Lideri Arıklı da Tatar'a desteklerini yineleyerek seçimi “milli dava” ve “beka meselesi” olarak tanımladı. Tatar, KKTC'nin haklarının korunması ve tanınması için mücadeleye devam edeceklerini söyledi.

Türk'ün Ebedi Davası Kıbrıs

KKTC Cumhurbaşkanlığı himayesinde 13 Haziran'da Lefkoşa'da "Türk'ün Ebedi Davası Kıbrıs" konferansı düzenlendi. Tatar, Kıbrıs'ın tarihsel önemini ve vizyon belirlemenin gerekliliğini vurguladı. Prof. Dr. İlber Ortaylı, Kıbrıs'taki çatışmaların Avrupa tarafından görmezden gelindiğini, güçlü olunmazsa tarihsel vakaların unutturulabileceğini belirtti. Avrasya Stratejik Araştırmalar Platformu Başkanı Doğanay ise Kıbrıs'ın doğal gaz rezervlerinin Türkiye'nin enerji güvenliği ve Avrupa arzı için stratejik önem taşıdığını, KKTC'nin bu süreçte denge unsuru olduğunu ifade etti.

Sibel Tatar, Kıbrıs Kadın Örgütleri Ağına Bağlı Derneklerin Ziyaret Etti

11 Haziran'da Cumhurbaşkanı Ersin Tatar'ın eşi Sibel Tatar, 25 Kasım Kadına Karşı Şiddetle Mücadele Günü'nde kurulan Kıbrıs Kadın Örgütleri Ağına bağlı 48 dernekten Mağusa Bölgesi'ndekileri ziyaret etti. Kooperatif ve derneklerin çalışmalarını dinleyen Sibel Tatar, kadın örgütlerinin toplumsal ve demokratik hayattaki önemine vurgu yaptı ve özverili çalışmalar için teşekkür etti. Ziyaretlere Cumhurbaşkanlığı danışmanları da eşlik etti, Tatar temaslarına devam edeceğini belirtti.

Ülke Geneline Sığınak Tatbikatları Yapıldı

24 Haziran'da Sivil Savunma Teşkilatı Başkanlığı koordinasyonunda başta Lefkoşa ve Gazimağusa olmak üzere birçok bölgede sığınak tatbikatları gerçekleştirildi. Tatbikatlarda siren sistemleri, tahliye prosedürleri ve halkın acil durumlara tepkisi test edildi. Amaç, afet ve saldırı senaryolarına karşı hazırlık düzeyini artırmaktır.

YÖDAK Başkanı Cumhurbaşkanı Tarafından Kabul Edildi

Yükseköğretim Denetleme ve Akreditasyon Kurulu (YÖDAK) Başkanı, Cumhurbaşkanı Ersin Tatar ile Cumhurbaşkanlığı'nda 26 Haziran'da bir araya geldi. Görüşmede üniversitelerin akademik standartları, denetim süreçleri ve uluslararası tanınırlık meseleleri ele alındı. Tatar, KKTC'nin yükseköğretimde bölgesel cazibe merkezi olma hedefine vurgu yaptı.

Kırgız Cumhuriyeti

Haziran Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Orta Asya-Hindistan Diyalog Toplantısı

Kırgızistan Dışışleri Bakanı Ceenbek Kulubaev, 7 Haziran tarihinde Yeni Delhi'de düzenlenen 4. Orta Asya-Hindistan Diyalogu Dışışleri Bakanları Toplantısı'na katıldı.

Bakan Kulubaev konuşmasında, diyalogdaki ülkeler arasında karşılıklı bağlantı, bölgesel güvenlik, teknoloji ve kalkınma gibi kilit iş birliği alanlarını vurguladı. Özellikle doğrudan uçuşların başlatılması ve ulaşım altyapısının geliştirilmesi yoluyla bölgesel bağlantının derinleştirilmesi gerektiği belirtildi. Finansal kapsayıcılık, "yeşil gündem" kapsamında iş birliği ve dijitalleşme ile yeni teknolojilerin kullanımının önemi vurgulandı.

Kırgızistan Meclis Başkanı Kazakistan Cumhurbaşkanı ile Görüştü

12 Haziran tarihinde, Kırgızistan Jogorku Keneş (Meclis) Başkanı Nurlanbek Turganbek Uulu, Kazakistan'ın başkenti Astana'da Kazakistan Cumhurbaşkanı Kasım Cömert Tokayev ile bir araya geldi. Görüşme, Türk Dili Konuşan Ülkeler Parlamenter Asamblesi (TÜRKPA) üyesi ülkelerin parlamento başkanları toplantısı kapsamında gerçekleşti.

Parlamentonun Halkla İlişkiler ve Medya ile Çalışma Bölümü'nden yapılan açıklamaya göre, taraflar kardeş halklar arasındaki siyasi-ekonomik ve kültürel-insani ilişkilerin güçlendirilmesinde parlamentoların rolünü görüştü. Ayrıca, bu doğrultuda yakın iş birliği yapılması konuları ele alındı.

**Kırgızistan
Cumhurbaşkanı Caparov,
Rusya Dışışleri Bakanı
Lavrov'u Kabul Etti**

29 Haziran tarihinde, Kırgızistan Cumhurbaşkanı Sadır Caparov, Çolpon-Ata şehrinde Rusya Dışışleri Bakanı Sergey Lavrov ile bir araya geldi.

Görüşmede, Kırgızistan'ın Rusya Federasyonu ile stratejik ortaklık ve müttefiklik ruhu içinde çok yönlü iş birliğinin geliştirilmesine öncelik verdiği vurgulandı. Rusya'nın Kırgızistan'ın en önemli ticaret ve ekonomik ortağı olmaya devam ettiği, Rusya'dan gelen doğrudan yatırımların olumlu seyir izlediği belirtildi. Cumhurbaşkanı Caparov, Kırgız-Rus Kalkınma Fonu'nun yatırım iş birliğini güçlendirmede kilit bir araç olduğunu ifade etti.

Kırgızistan Meclis Başkanı AGİT PA Toplantısına Katıldı

30 Haziran tarihinde; Kırgızistan Meclis (Cogorku Keneş) Başkanı Nurlanbek Turganbek Uulu, Portekiz'deki Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Teşkilatı Parlamenter Asamblesi (AGİT PA) 32. Yıllık Oturumu'na katıldı.

Başkan Turganbek Uulu, konuşmasında Helsinki Nihai Senedi'nin 50. yıl dönümünü anarak dengeli bir diyalogun önemini vurguladı. Bölgesel güvenliğin artırılması ve Orta Asya'da barışın pekiştirilmesi çabalarına değinen Turganbek Uulu, Kırgızistan ile Tacikistan arasındaki sınır belirleme anlaşmasına dikkat çekti. Bu anlaşmanın bölge için büyük fırsatlar sunduğunu ve Orta Asya'yı barış ve istikrar alanına dönüştürdüğünü belirtti. Ayrıca, siber güvenlik, radikalizm, uyuşturucu kaçakçılığı gibi modern tehditler ile iklim değişikliği sorunlarına değindi.

Macar Cumhuriyeti

Haziran Ayı Gündemi

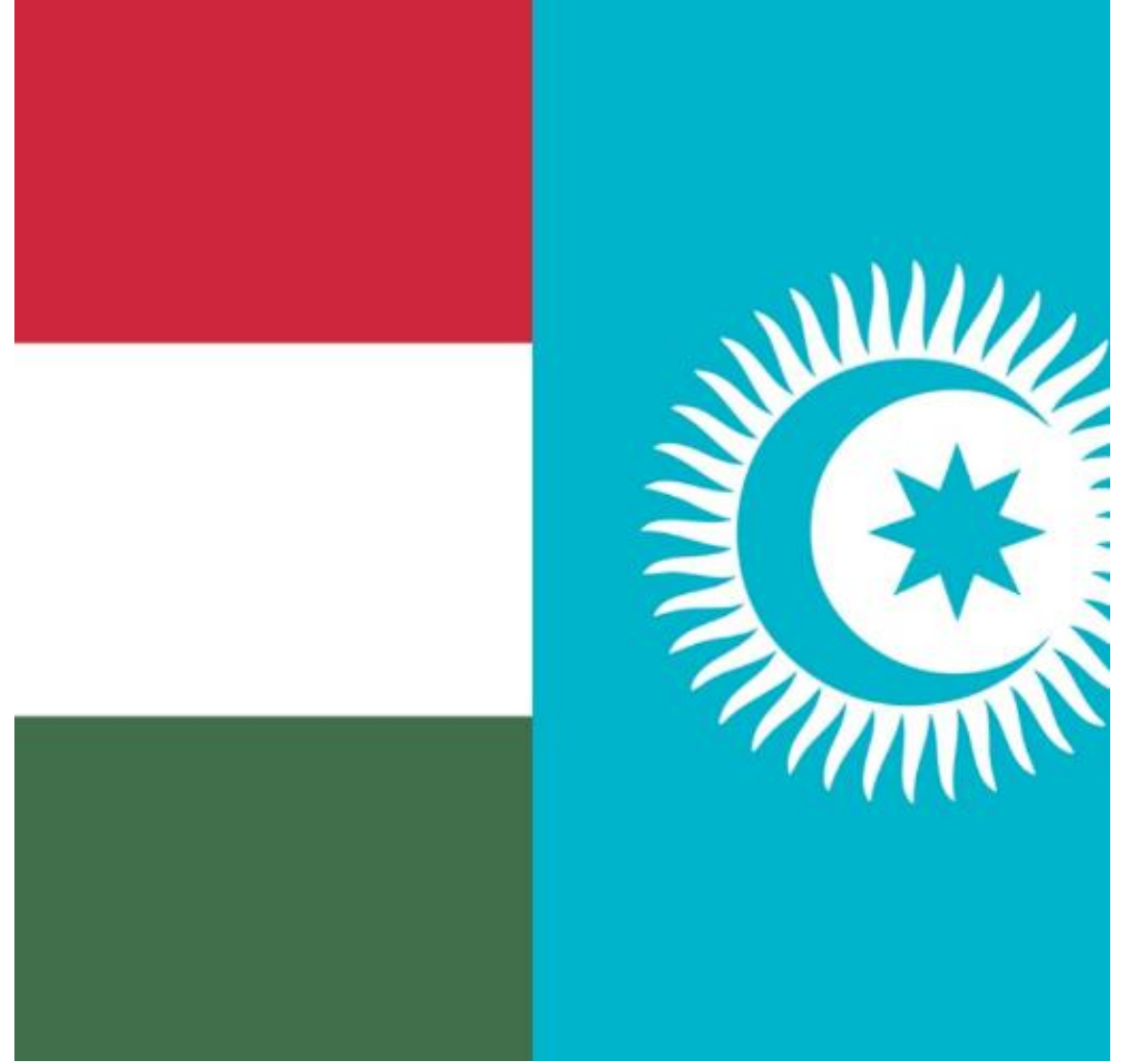
Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Macaristan'ın TDT'deki Rolü

2 Haziran'da Macar siyaset bilimci ve Dış İlişkiler ve Ticaret Enstitüsü Profesörü Laszlo Vasa verdiği bir röportajda Macaristan'ın Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) içindeki rolü hakkında konuştu.

Macaristan'ın gözlemci ülke statüsüne rağmen çok aktif bir rol oynadığını; TDT'nin tek yurt dışı temsilciliğinin Budapeşte'de bulunduğunu, tüm masraflarının Macar hükümeti tarafından karşılandığını belirtti.

Macaristan'ın TDT çatısı altında ekonomik ve kurumsal deneyimlerini paylaşmak, Türk dünyasının Avrupa'ya açılan üssü olmak istediğini ve Türk ülkeleri ile şirketlerinin Avrupa faaliyetlerine destek vermekten memnuniyet duyduklarını vurguladı.

Parajd Sel Felaketi

4 Haziran'da Orbán, devletin düzenlediği “Birlikteyiz – Sekelistan İçin Güç Birliği” bağış kampanyasında toplanan her 1 forint için devletin 1 forint ekleyeceğini duyurdu. Bu kampanya ile, 28 Mayıs'ta Parajd Tuz Madeni çevresindeki sel felaketinden en çok zarar gören ve Romanya sınırlarındaki Macarlar'ın yoğunlukta yaşıadığı Sekelistan bölgesine yardım götürülecek.

5 Haziran'da Orbán, Romanya Macar Demokratik Birliği Başkanı Hunor Kelemen ile buluştu. Orbán, sel felaketinin sadece yerel değil ulusal bir mesele olduğunu, Sekelistan'a gerekli tüm desteğin verileceğini vurguladı.

Aynı gün Sekelistan için yardım iki katına çıkarıldı. Orbán, toplam 166 milyon forint bağışın devlet katkısıyla iki katına çıkarılmasını öngören kararnameyi imzaladı.

Orbán, Gözaltı Emri Olan Dodik'i Macaristan'da Ağırladı

5 Haziran'da Orbán, Bosna Hersek-Sırp Cumhuriyeti Başkanı Milorad Dodik'i Budapeşte'de kabul etti. Bu görüşme, Dodik'in "ayrılıkçılık ve anayasal düzene karşı çıkma" suçlaması ile Bosna'daki ulusal mahkemeler tarafından çıkarılan aktif gözaltı emrine rağmen yapıldı.

Görüşmede, tarım, enerji ve ekonomi alanlarındaki stratejik projelerin ilerlemesi ele alındı.

Orban, Bosna Hersek-Sırp Cumhuriyeti'nin istikrarının Batı Balkanlar'da barış ve güvenliğin korunması açısından hayati önem taşıdığını vurguladı.

Vişegrad Dörtlüsü'nde İş Birliğinin Geleceği

10 Haziran tarihinde Macaristan Dışişleri Bakanı Péter Szijjártó, Bratislava'daki V4 İş Forumu'nda Vişegrad Dörtlüsü (V4) iş birliğinin son dönemde zayıfladığını, bunun temel nedeninin ortak çıkarlara dayalı pragmatik yaklaşımın terk edilmesi olduğunu belirtti.

Ekonomik ilişkilerin güçlü kalmaya devam ettiğini vurgulayan Szijjártó, V4 ülkeleri arasında ticari bağların Avrupa ortalamasının üzerinde olduğunu ifade etmiş ve bölgesel iş birliğinin, ideolojik farklılıkların ötesinde ekonomik rasyonaliteyle yeniden güçlendirilebileceğini dile getirmiştir.

Vişegrad Dörtlüsü, 1991'de kurulmuş bölgesel bir ortaklıktır. Üyeleri, Çekya, Macaristan, Polonya ve Slovakya'dır.

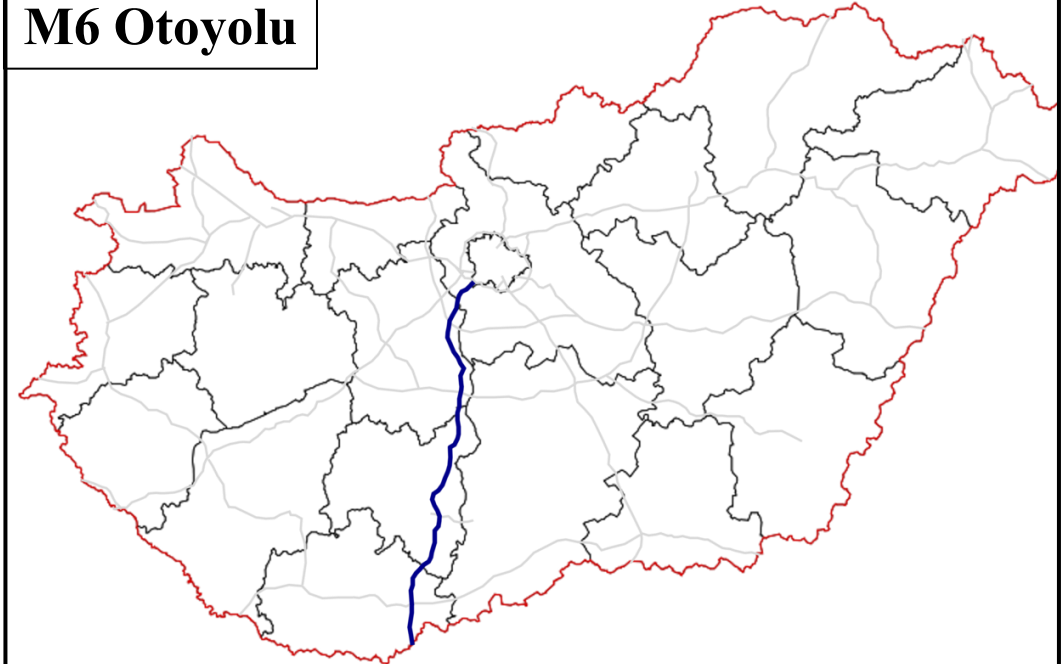
Macaristan ve Hırvatistan İş Birliğini Artırmayı Amaçlıyor

11 Haziran'da Szijjártó ile Hırvatistan Dışişleri Bakanı Gordan Grlić-Radman, Nagykanizsa'da gerçekleştirdikleri görüşmede, iki ülke arasındaki stratejik iş birliğini genişletme konusunda antlaşmaya vardı. Toplantıda, M6 otoyolunun Hırvatistan sınırına kadar uzatılması, Murakeresztúr sınır köprüsünün inşası ve yeni yol bağlantılarının kurulması gibi altyapı projeleri görüşüldü. Enerji alanında ise Adria boru hattının kapasitesinin artırılması ve Hırvat LNG terminali üzerinden doğal gaz tedariki ile hidrojen teknolojilerinde ortaklık planlandı.

Ayrıca, Macaristan Hava Kuvvetleri'nin yıl sonuna kadar Hırvat hava sahasını korumaya devam edeceği açıklandı. Taraflar, bu iş birliğini NATO çerçevesinde savunma ve güvenlik alanlarında da derinleştirmeyi hedeflediklerini belirtti.

M6 Otoyolu

Macaristan ve Ukrayna-Rusya Savaşı: Haziran

23 Haziran'da Orban, sosyal medyada paylaştığı yazıda İran-İsrail Savaşı'nın enerji piyasasına etkisine değindi. Artan maliyetler sebebiyle Rus gazı üzerine olan yasağın kalkması gerektiğini savundu.

25 Haziran'da Orban, Lahey'de gerçekleştirilen NATO Zirvesi'ne katıldı. Ukrayna'nın NATO üyesi olmadığı için gündem dışı bırakılmasını ve sonuç bildirgesinde de neredeyse yer almamasını doğru bulduğunu belirtti. Amerika Birleşik Devletleri (ABD) Başkanı Donald Trump, Türkiye, Arnavutluk ve Hırvatistan'ın da kendileriyle barış konusunda aynı safta olduğunu altını çizdi.

Macar devletinin kendi başlattığı bir anket olan Voks2025 (Seçim2025) ile Ukrayna'nın AB'ye girişi hakkında ulusal danışma talebi yapıldı. 2 milyondan fazla kişi AB'ye alınmamaları gerektiğini belirtti. 26 Haziran'da AB Zirvesi'ne katılan Orban, sonuçları göstererek Macar halkının barış istediğini belirtti. Ukrayna'ya verilecek bir NATO veya AB üyeliğinin 3. Dünya Savaşı başlatacağını söyledi.

Türkiye-Macaristan 9. Dönem Karma Ekonomik Komisyonu Toplantısı

26 Haziran'da Türkiye-Macaristan 9. Dönem Karma Ekonomik Komisyonu Toplantısı, Sanayi ve Teknoloji Bakanı Mehmet Fatih Kacır ve Szijjártó başkanlığında Ankara'da gerçekleştirildi. Görüşmelerde ticaret hacminin 6 milyar dolara çıkarılması, ulaştırma izinlerinin artırılması, 2025'in "Bilim ve İnovasyon Yılı" ilan edilmesi ve ortak AR-GE projeleri gibi başlıklar öne çıktı.

Szijjártó Türkiye'nin Macaristan'ın enerji arz güvenliği açısından kilit ülke olduğunu vurgulayarak, TürkAkım hattının önemine dikkat çekti. Toplantıda ayrıca savunma teknolojileri, ortak inovasyon mutabakatları, Macaristan'daki Paks-2 nükleer tesisi ve atık yönetimi gibi konular da ele alındı.

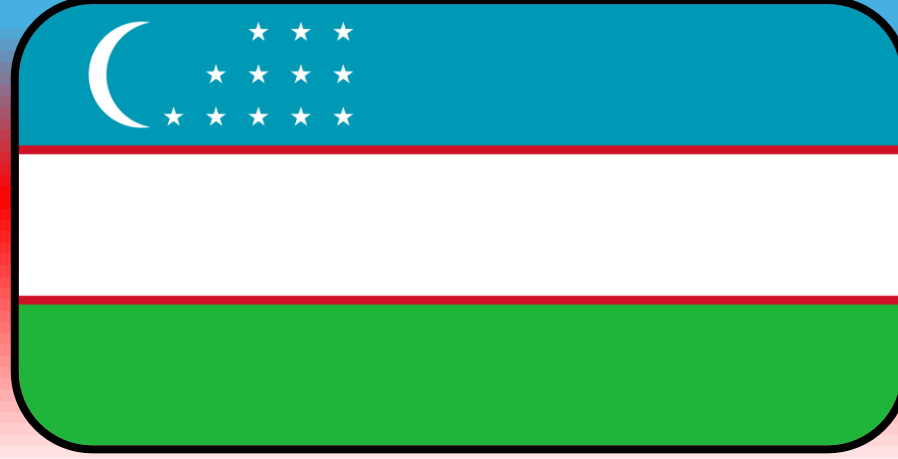
Budapeşte Onur Yürüyüşü Gerçekleştirildi

18 Mart'ta Macar Parlamentosu'nda 27'ye karşı 136 oy ile Budapeşte'de düzenlenecek olan LGBTQ+ Onur Yürüyüşü yasaklanmıştı. Üç ay boyunca Macar ve Avrupalı aktivist ve siyasetçiler kararı eleştirerek protestolar düzenledi.

29 Haziran'da ise on binlerce kişi şehir merkezinden Erzsébet Köprüsü'ne kadar yürüdü. Polisler yürüyüş yapanları, aşırı-sağcı karşı protestoculardan korumak için tarafları ayrı tutmaya çalıştı. Yürüyüşte LGBTQ+ hakları dışında Orban hükümeti ve Macar sağ siyasetine karşı protestolar da düzenlendi. Yürüyüşten önce Budapeşte'ye yerleştirilen yüz tanıma sistemli kameralar ve katılım halinde para cezası ile 1 yıla kadar varabilecek hapis cezası caydırıcı olamadı.

Muhalefet partilerinden pek çok siyasetçi yürüyüşü bir zafer olarak tanımladı. Ayrıca Orban'ın "siyasi gücünün bittiğine" bir işaret olduğunu da iddia ettiler. İktidar ise yürüyüşün "Brüksel ve dış mihrakların" etkisi olduğunu belirtmeye devam etti

Özbekistan Cumhuriyeti

Haziran Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Özbekistan ve Slovakia Stratejik Ortaklık Kurdu

9 Haziran tarihinde Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Slovakia Başbakanı Robert Fico ile Özbekistan'ın Başkenti Taşkent'te bir araya geldi. Mirziyoyev, bu ziyaretin çok yönlü Özbekistan-Slovakya ilişkilerinin tarihinde niteliksel olarak yeni bir dönem başlatacağını belirtti. İki ülke dışişleri bakanlıkları arasındaki ortaklık çerçevesinde sistematik iş birliği ve koordinasyonunun önemini vurguladı. Ayrıca iki ülke arasındaki karşılıklı ticaret hacminin artırılması ve bu çerçevede Özbekistan'dan tarım, tekstil, elektronik ve kimyasal ürünler ile Slovakia'dan kauçuk, otomatik parçaları, ilaç ve sanayi ürünleri de dahil karşılıklı tedarik edilen ürün yelpazesinin genişletilmesinin önemine dikkat çekti. İki ülke arasında farklı etkinlikleri içeren Kültür İşbirliği Programı'nı kabul etme konusunda anlaşılan liderler, varılan anlaşmaların hayata geçirilmesini denetleyecek eylem planının benimsenmesi konusunda mutabık kaldı. Görüşmelerin ardından Mirziyoyev ve Fico Özbekistan ile Slovakia arasında stratejik ortaklık ilişkilerinin kurulmasına ilişkin ortak bildiriyi imzaladı.

Özbekistan NDB Üyesi Oluyor

10 Haziran tarihinde yayınlanan habere göre, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev, Taşkent'te BRICS bünyesindeki Yeni Kalkınma Bankası (NDB) Başkanı Dilma Rouseff ile görüştü. Liderler, Özbekistan ile banka arasındaki iş birliğinin geliştirilmesi konularını ele aldı. Ayrıca, Mirziyoyev ülkedeki sulama sistemlerinin modernizasyonu, madencilik sektörünün geliştirilmesi, özel sektörün finansmanı, eğitim ve altyapı sektörlerinde kamu-özel ortaklığının teşvik edilmesi gibi öncelikli alanlarda ortak projelerin hayata geçirilmesinin önemini dile getirdi.

Mirziyoyev, geçen yıl düzenlenen BRICS zirvesinde varılan anlaşmaların hayata geçirilmesi kapsamında banka yönetim kurulunun gelecek dönemde Özbekistan'ın NDB üyeliğine prensip olarak onay vermesinden ve ilk etapta Özbekistan'a toplam 5 milyar dolarlık ortak projeler paketinin oluşturulmasından duydukları memnuniyeti ifade etti.

Özbekistan ve Bulgaristan'dan Ortak Bildiri

10 Haziran tarihinde Özbekistan Cumhurbaşkanı Mirziyoyev, Taşkent'te Bulgaristan Cumhurbaşkanı Rumen Radev ile bir araya geldi. Liderler, iki ülke arasındaki iş birliğinin durumuna ilişkin fikir alışverişinde bulundu. Ayrıca iki ülke arasındaki ticaret hacminin artırılması, uçak seferlerinin artırılması, eğitim ve kültür alanlarındaki iş birliğinin geliştirilmesi konusunda mutabık kaldı.

Görüşmelerin ardından Mirziyoyev ve Radev, Özbekistan ile Bulgaristan arasındaki iş birliğinin genişletilmesine ilişkin ortak bildiriyi imzaladı.

Özbekistan’da Nükleer Güç Santrali İnşasına İlişkin Anlaşma

23 Haziran tarihinde Rusya Devlet Nükleer Enerji Kuruluşu Rosatom ve Özbekistan Nükleer Enerji Ajansı Uzatom, St. Petersburg Uluslararası Ekonomik Forumu kapsamında Özbekistan’da büyük bir nükleer güç santrali (NGS) inşa etme projesini uygulama olasılıklarını araştırmak üzere anlaşma imzaladı. Anlaşma, Rusya Devlet Başkanı Vladimir Putin’in geçen yıl Özbekistan’ı ziyareti sırasında yapılan düzenlemeleri takip etti. Nisan ayında düzenlenen "INNOPROM. Orta Asya "Uluslararası Sanayi Fuarı kapsamında, Rosatom Genel Müdürü Aleksey Likhachev ve Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev arasında yapılan görüşmede, Özbek tarafı büyük bir NGS inşa etme kararını açıkladı.

Uzatom Müdürü Azim Akhmedkhadjaev “Anlaşmanın imzalanması, büyük kapasiteli NGS projesinin potansiyel uygulanması için temel koşulların geliştirilmesine yönelik aktif çalışmaların başlatılmasına olanak sağlıyor. Projenin temel yönlerini incelemek ve inşaatının maliyet değerlendirmesini yapmak üzere ortak çalışma grubu kuruldu.” ifadesini kullandı.

Özbekistan ve Moğolistan'dan Stratejik Ortaklık Anlaşması

24 Haziran tarihinde Özbekistan Cumhurbaşkanlığı Ofisinden yapılan açıklamaya göre, Özbekistan Cumhurbaşkanı Şevket Mirziyoyev resmi ziyaret ile gittiği Moğolistan'da Cumhurbaşkanı Khurelsukh Ukhnaa ile bir araya geldi. Mirziyoyev görüşmede, Özbek-Moğol ilişkilerinin çok yönlü gelişiminde yeni bir dönemin başlangıcı olacağını belirtti. İki ülkenin karşılıklı ticaret hacminin artırılması için önemli bir potansiyele sahip olduğu ifade edilerek bu amaçla tercihli ticaret ve yatırımların karşılıklı korunması anlaşmalarının kabulünün hızlandırılması gerektiği vurgulandı. Liderler, anlaşmaların zamanında hayata geçirilmesi için yol haritasının belirlenmesini kararlaştırdı. Görüşmelerin ardından Mirziyoyev ve Ukhnaa, iki ülke arasında kapsamlı stratejik ortaklık ilişkilerinin kurulmasına ilişkin ortak bildiriye imzaladı.

Türkmenistan Cumhuriyeti

Haziran Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

Elektronik Vizeler, Türkmenistan'a Turist Akışını Artıracak

13 Haziran'da Türkmenistan, yabancı vatandaşların ülkeye girişini kolaylaştırmak ve turizm ile iş akışını artırmak amacıyla elektronik vize sistemini hayata geçiriyor.

Türkmenistan Devlet Göç Servisi yetkilisi Yusup Odeyev'in aktardığına göre, Nisan ayında kabul edilen Göç Yasası ile yabancılar, konsolosluk işlemlerine gerek kalmadan çevrim içi vize başvurusu yapabilecek. Odeyev, bu sistemin göç prosedürlerini basitleştirerek ülkenin göç yapısını modernize edeceğini ve dijital çözümlerle işlemlerde kolaylık ve şeffaflık sağlayacağını belirtti. Ayrıca göç sisteminde yapay zeka ve yeni nesil analitik platformların kullanılmasının da planlandığı ifade edildi.

Elektronik vize ve dijital göç uygulamalarının, Türkmenistan'a yönelik turist ve iş akışını artırması ve göç süreçlerinde güvenlik ile işlem verimliliğini yükseltmesi bekleniyor.

Raşid Meredov, İran ve Rusya Büyükelçileriyle Ayrı Ayrı Görüşmeler Gerçekleştirdi

Türkmenistan Dışişleri Bakanı Raşid Meredov, İran'ın Türkmenistan Büyükelçisi Ali Mücteba Ruzbehani ve Rusya'nın Türkmenistan Büyükelçisi İvan Volınskin ile ayrı ayrı görüşmeler gerçekleştirdi. İran Büyükelçisi ile yapılan görüşmede Ortadoğu'daki gerginlik ele alındı. Türkmenistan'ın BM Şartı ilkeleri doğrultusunda sorunların barışçıl yollarla çözülmesinden yana olduğu vurgulandı.

Rus Büyükelçisi ile gerçekleşen görüşmede ise ikili stratejik ortaklığın güçlendirilmesi, Rusya Dışişleri Bakanı Sergey Lavrov'un Türkmenistan ziyaretine yönelik hazırlıklar ve insani iş birliği konuları değerlendirildi. Özellikle Ortadoğu'daki gelişmeler nedeniyle rotasını değiştiren Rus uçağına Türkmenistan'ın iniş izni vermesi, iş birliğinin önemli bir göstergesi olarak öne çıktı.

Türkmenistan Dışışleri Bakanlığı ve UNICEF İnsani Alandaki İş Birliğini Görüştü

Türkmenistan Dışışleri Bakanı Raşid Meredov, 16 Haziran'da ülkede BM Mukim Koordinatörü olarak görev yapan UNICEF Türkmenistan Temsilcisi Jalpa Ratna ile bir araya geldi.

Yapılan görüşmelerde Türkmenistan'ın BM ve bağlı kuruluşlarla etkileşiminin temel boyutları; Türkmenistan'ın Orta Doğu'daki mevcut durumla bağlantılı insani faaliyetleri ele alındı.

Taraflar, ülkenin acil insani durumlarda destek sağlayarak hümanizm ve uluslararası dayanışma ilkelerine bağlılığını pratikte de sürdürdüğünü kaydetti.

Türkmenistan'ın, İran'da bulunan yabancı vatandaşların ülkeden ayrılmalarına yönelik acil yardım sağlanması konusunda başta BM olmak üzere uluslararası kuruluşlarla yakın iş birliği içinde olduğu da ifade edildi.

Türkmenistan, İran'dan Gelenler İçin 24 Saatlik İnsani Yardım Koridoru Sağlıyor

Türkmenistan, İran'dan gelen yabancı vatandaşlara 24 saat insani yardım koridoru sağlayarak destek sağlamaya devam ediyor.

Türkmenistan Dışişleri Bakanı Raşid Meredov, 27 Haziran Cuma günü yapılan kabine toplantısında, dünyanın 50 ülkesinden 4,6 binden fazla vatandaşın İran'ı terk etmek için Türkmenistan topraklarından geçen insani koridoru kullandığını söyledi.

Geçişlerin sağlanması amacıyla, Türkmenistan-İran sınırındaki tüm kontrol noktalarının 7/24 işletilmesi ve Aşkabat Uluslararası Havalimanı'nda yabancı uçaklara hizmet verilmesi gibi kapsamlı çalışmalar yürütüldü.

İslam İş Birliği Teşkilatı (İİT), Türkmenistan'ın Girişimiyle Tarafsızlığın Rolüne İlişkin Kararı Oybirliğiyle Kabul Etti

İstanbul'daki görüşmede güncel siyasi, ekonomik, kültürel, insani ve bilimsel konularda görüş alışverişinde bulunuldu.

Toplantı gündeminde, İİT üyesi ülkelerde barışın, güvenliğin ve sürdürülebilir kalkınmanın güçlendirilmesi, devletler arası iş birliğinin artırılması konuları yer aldı.

Türkmen temsilcisi konuşmasında, ülke dış politikasının önemli yönlerinden birinin, İİT bünyesindeki iş birliğinin daha da geliştirilmesi ve örgütün tüm üye ülkeleriyle etkin ilişkilerin güçlendirilmesi yönündeki gidişatın sürdürülmesi olduğunu kaydetti.

Toplantıya İİT üye ülkelerinin dış politika ajanslarının başkanları ve temsilcileri, yetkili uluslararası kuruluşlar, araştırma merkezleri, diplomatik temsilcilikler, önde gelen siyaset bilimciler ve medya temsilcilerinin de aralarında bulunduğu yaklaşık 100 katılımcı katıldı.

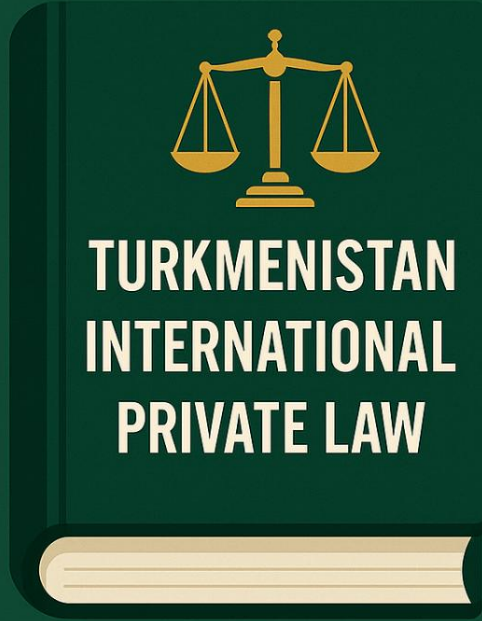
Türkmenistan, Arkadağ Şehrini Açılışının İkinci Yıl Dönümünü Kutluyor

29 Haziran 2023'te Arkadağ şehrini açılmasıyla birlikte ülkenin binlerce vatandaşına yeni konutlar sağlanmıştır. Şehrin inşasının ilk aşamasında 336 kültürel, sosyal ve diğer tesisler inşa edildi. Şehrin binalarında dijital teknolojiler tanıtıldı.

Günümüzde şehrin inşaat çalışmaları hızla devam ediyor. Bu aşamada, tüm olanaklara sahip konut binaları, endüstriyel ve üretim tesisleri, kültürel ve toplumsal binalar inşa edilecek ve 2027'de hizmete açılacak.

Türkmenistan'ın Uluslararası Özel Hukukuna İlişkin Yeni Yasa Kabul Edildi

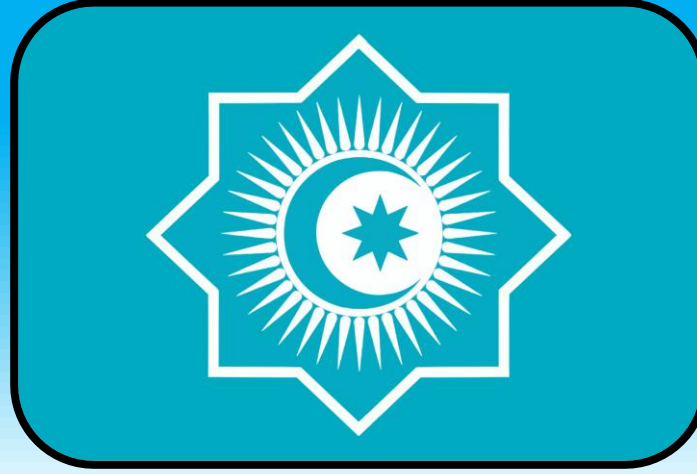

MAKUL AI

29 Haziran'da Türkmenistan Meclisi'nin yedinci dönem dokuzuncu oturumu gerçekleştirildi. Bu oturumda "Türkmenistan Medeni Kanunu'nun yeni metninin onaylanması ve yürürlüğe konulması hakkında" Türkmenistan Yasası kabul edildi.

Medeni Kanun'a uluslararası özel hukuka ilişkin özel bir bölüm eklenmesi, ulusal mevzuatın uluslararası hukuk normlarıyla uyumunu sağlamaya yöneliktir.

Medeni Kanunu'nun yeni metninin kabul edilmesi, medeni hukuk ilişkilerinin yasal temelini geliştirilmesinde ve yabancı kişilerin katılımıyla veya yabancı unsurlu medeni hukuk ilişkilerinde uygulanan hukuki temellerin güçlendirilmesinde önemli bir rol oynayacaktır.

Türk Devletleri Teşkilatı

Haziran Ayı Gündemi

Sakarya Üniversitesi Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi
(TÜRKMER)

TDT Genel Sekreteri 4. Taşkent Uluslararası Yatırım Forumu'na katıldı

Türk Devletleri Teşkilatı (TDT) Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev, davet üzerine 10 Haziran 2025 tarihinde Özbekistan'ın başkenti Taşkent'te düzenlenen 4. Taşkent Uluslararası Yatırım Forumu'na katıldı. Forum, tüm dünyadan üst düzey yetkilileri, iş liderlerini ve yatırımcıları bir araya getirerek ekonomik büyüme ve bölgesel işbirliği için yeni fırsatlar ve stratejilerin ele alındığı bir platform oldu.

TDT Genel Sekreter Yardımcısı “Güçlü Aileler, Güçlü Toplamlar: TDT Üye Devletlerinde Aileyi Destekleyici Politikalar” başlıklı etkinliğe katıldı

TDT Genel Sekreter Yardımcısı Dr. Ömer Kocaman, 11 Haziran 2025 tarihinde Bakü'de, Türkiye Cumhuriyeti Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanı Mahinur Özdemir Göktaş'ın ev sahipliğinde düzenlenen “Güçlü Aileler, Güçlü Toplamlar: TDT Üye Devletlerinde Aileyi Destekleyici Politikalar” başlıklı etkinliğe katıldı.

Ömer Kocaman, bu kilit alanda TDT'nin faaliyetlerini özetleyerek, Türk dünyasında aile yapısını güçlü kılmak için müşterek çabaların önemini vurguladı.

Türk Devletleri Yatırım Ajansları Başkanları Toplantısı Taşkent'te Gerçekleştirildi

TDT üye devletlerinin yatırım destek ve tanıtım ajansları başkanları, 4. Taşkent Uluslararası Yatırım Forumu kapsamında 12 Haziran 2025 tarihinde Taşkent'te bir araya geldi. Üst düzey toplantı, Türk Devletleri arasındaki ekonomik bağları güçlendirmeyi, işbirliğini artırmayı ve bölgenin küresel rekabetçiliğini desteklemeyi amaçladı.

Toplantının açılışında, Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanîçbek Ömüraliyev'in mesajı, TDT Proje Müdürü Farid Mammadov tarafından katılımcılara iletildi. Genel Sekreterin mesajında, bölgenin büyük ekonomik potansiyeline vurgu yapılırken, TDT üye ülkeleri arasındaki ticaret hacminin daha da artırılmasının önemi vurgulandı. Ayrıca, Türk Devletleri arasındaki ekonomik ilişkilerde yeni ve dinamik bir döneme girildiği ifade edildi.

Türk Devletleri Teşkilatı 3. Diaspora Gençlik Forumu Taşkent'te düzenlendi

TDT 3. Diaspora Gençlik Forumu, Özbekistan Milletlerarası İlişkiler ve Yurtdışındaki Vatandaşlar Komitesi ile Gençlik İşleri Ajansı'nın ev sahipliğinde, 17-18 Haziran 2025 tarihlerinde Taşkent'te gerçekleştirildi.

Forum, TDT Üye ve Gözlemci Devletlerinin diaspora topluluklarında yaşayan dünyanın farklı ülkelerinden 30 genci bir araya getirdi.

İki gün süren forum kapsamında, katılımcılar önümüzdeki dönemde Türk diasporasına mensup gençler arasındaki işbirliği ve koordinasyonu güçlendirmenin yollarını ele aldılar. Ayrıca Taşkent'teki Gençlik Yaratıcılık Sarayı ve Yaratıcı Park ile kentin tarihi ve kültürel alanlarına ziyaretlerde bulundular

Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreter Yardımcısı, 2. Türk Dünyası Yaz Okulunun Açılış Törenine katıldı

TDT Genel Sekreter Yardımcısı Sadi Jafarov 23 Haziran 2025 tarihinde, İbn Haldun Üniversitesi tarafından “Yükselen Türk Dünyası” temasıyla düzenlenen 2. Türk Dünyası Yaz Okulu’nun Açılış Törenine katılarak bir konuşma yaptı.

Konuşmasında Jafarov, TDT’nin bilim ve eğitim alanındaki devam eden çalışmalarına değindi. TÜRKÜNİB (Türk Üniversiteler Birliği) ve Orhun Değişim Programı gibi kurumsal mekanizmaların, TDT ülkeleri arasında akademik iş birliğini güçlendirme ve entelektüel alışverişi teşvik etme konusundaki rolünü vurguladı.

TDT Tarım Bakanları 4. Toplantısı Kırgızistan'ın Çolpon-Ata Şehrinde Düzenlendi

TDT Tarım Bakanları 4. Toplantısı, 25 Haziran 2025 tarihinde Kırgızistan'ın Çolpon-Ata şehrinde gerçekleştirildi.

Kırgızistan Bakanlar Kurulu Başkan Yardımcısı – Su Kaynakları, Tarım ve İmalat Sanayii Bakanı Sayın Bakıt Torobayev'in ev sahipliğindeki toplantıya, Azerbaycan Cumhuriyeti Tarım Bakanı Sayın Macnun Memmedov, Kazakistan Cumhuriyeti Tarım Bakan Yardımcısı Sayın Bağlan Bekbauov, Türkiye Cumhuriyeti Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Sayın Ahmet Bağcı, Özbekistan Cumhuriyeti Tarım Bakan Yardımcısı Sayın Kahrâmon Yuldaşev, Macaristan'ın Kırgızistan Büyükelçisi Sayın Şandor Dorogi ve Türk Devletleri Teşkilatı Genel Sekreteri Sayın Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev katıldı.

Toplantının teması “Türk Devletleri Teşkilatı'nda Organik Tarım Yönetimi: Gıda Güvenliği ve Ulusal Sağlığın Temeli” olarak belirlendi.

Türk Devletleri Teşkilatı Mali İstihbarat Birimleri Başkanlarının 1. Toplantısı Issık Göl, Kırgızistan'da Gerçekleştirildi

TDT Genel Sekreteri Büyükelçi Kubanıçbek Ömüraliyev, 26 Haziran 2025 tarihinde, Kırgızistan Issık Göl'de düzenlenen TDT Mali İstihbarat Birimleri 2. Uluslararası Forumu çerçevesinde gerçekleştirilen TDT Mali İstihbarat Birimleri Başkanlarının 1. Toplantısında açılış konuşmasını yaptı.

Konuşmasında, Mali İstihbarat Birimleri Uluslararası Forumu'nun TDT çatısı altında daimî bir işbirliği mekanizmasına dönüştürülmesine yönelik alınan isabetli kararı vurgulayan Genel Sekreter, mali suçlarla mücadele ve TDT Üye Devletlerinin mali sistemlerinin şeffaflığının ve güvenilirliğinin güçlendirilmesi konularında ortak hareketin önemine dikkat çekti.

Türk İş Dünyası Tarım Forumu Çolpon-Ata'da Gerçekleştirildi

TDT 4. Tarım Bakanları Toplantısı marjında, *Türk İş Dünyası Tarım Forumu* 26 Haziran 2025 tarihinde Kırgızistan'ın Çolpon-Ata şehrinde düzenlendi. Forum, TDT Sekreteryası, Kırgız Cumhuriyeti Su Kaynakları, Tarım ve İmalat Sanayii Bakanlığı ile Türk Ticaret ve Sanayi Odası (TTSO) işbirliğinde organize edildi.

Etkinlik, TDT Üye ve Gözlemci Devletlerinden üst düzey yetkililer, iş insanları, yatırımcılar ve tarım girişimcilerini bir araya getirerek, tarım ve tarım sanayii alanında iş bağlantılarını geliştirmek, yatırım ortaklıkları kurmak ve sınır ötesi işbirliğini teşvik etmek amacıyla dinamik bir platform sundu

Sakarya Üniversitesi

Türk Dünyası Uygulama ve Araştırma Merkezi

Ülke Araştırmacıları

**Emir
Yılmaz**

**Aslı Nur
Halil**

**Erdem
Yılmaz**

**Gözde
Meryem
Doğan**

**Muhammed
Çağrı
Turhan
&
Emir
Karakoç**

Gizem Özen

**Merve
Albayrak
&
Merve
Boyun**

**Hatice
Çoban
&
Shoira
Abdullaeva**

Yararlanılan Kaynaklar:

- 525.az
- avim.ogr.tr
- edition.cnn.com
- hungarytoday.hu
- miniszterelnok.hu
- tr.euronews.com
- trthaber.com
- turkkon.org
- <https://24.kg/kyrgyzcha/>
- <https://24.kz/kz/zha-aly-tar>
- <https://egemen.kz/>
- <https://kg.akipress.org/>
- <https://haberkibris.com/>
- <https://en.apa.az/>
- <https://abouthungary.hu/>
- <https://turkmenportal.com>
- <https://tr.wikipedia.org/>
- <https://www.aa.com.tr/tr>
- <https://www.azattyk.org/news>
- <https://www.bbc.com/kyrgyz>
- <https://www.election.gov.kz/>
- <https://www.kibrispostasi.com/>
- <https://www.kibrisgazetesi.com/>
- <https://www.trtavaz.com.tr/canli-izle>
- <https://qha.com.tr/>
- <https://xabardor.uz/uz/>
- <https://tmrl.gov.tm/tk/news>
- <https://www.sondakika.com>
- <https://apnews.com/>
- <https://gdh.digital/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.

Yararlanılan Kaynaklar:

- <https://www.kazakistan.kz>
- <https://www.uzdaily.uz/ru>
- <https://www.yeniduzen.com>
- <https://www.ombudsman.gov.tr/>
- <https://www.kktcb.org/tr>
- <https://www.sozcu.com.tr/>
- <https://www.mfa.gov.tr/>
- <https://www.mynet.com/>
- <https://www.trthaber.com/>
- <https://www.atawatan-turkmenistan.>
- <https://tdh.gov.tm/tk>
- <https://www.azathabar.com/z/2246>
- <https://www.trt.net.tr/turkmen/dunya>
- <https://www.voaturkce.com/>
- <https://www.france24.com/>
- <https://www.turkmenhabar.com/>
- <https://jeyhun.news/>
- <https://www.mfa.gov.tm/tk/news>
- <https://caa.gov.tm/>
- <https://turkmenistan.gov.tm/tk>
- <https://www.sondakika.com/>
- <https://www.turkmenturkbank.com>
- <https://orient.tm/tm>
- <https://business.com.tm/tr/>
- <https://www.ntv.com.tr/>
- <https://www.washingtonpost.com/>
- <https://turkmentv.gov.tm/>
- <https://business.com.tm/>
- <https://metbugat.gov.tm/>
- <https://www.tv7israelnews.com/>

Görseller, belirtilen kaynaklardan alınmıştır.